

УКРАЇНА

UKRAINE

ПАТЕНТ

НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

№ 40320

СПОСІБ ПОДОВЖЕННЯ ТЕРМІНУ ВИКОРИСТАННЯ МЕДОНОСНОГО ФІТОЦЕНОЗУ

Видано відповідно до Закону України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі".

Зареєстровано в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі **10.04.2009**.

Голова Державного департаменту
інтелектуальної власності

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Паладай".

М.В. Паладай

(11) 40320

Інформаційний (ІІ)
Інформаційний відрізок засобів
(АІІ)
Соціальний водорозподільський
(АІІ) інформаційний
Інформаційний (ІІ)
Автоматизованої
розвинута діяльність
розвитку та розробки Статистичного
відомства

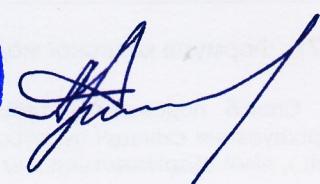
Інформаційний (ІІ)
Інформаційний відрізок засобів
(АІІ)
Соціальний водорозподільський
(АІІ) інформаційний
Інформаційний (ІІ)
Інформаційний відрізок засобів (ІІІ)
Інформаційний відрізок засобів (ІІІ)
Інформаційний відрізок засобів (ІІІ)
Інформаційний відрізок засобів (ІІІ)

Пронумеровано, прошито металевими
люверсами та скріплено печаткою

2 арк.

10.04.2009

Уповноважена особа

(підпис)

(21) Номер заявки: **у 2007 14648**(22) Дата подання заявки: **24.12.2007**(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: **10.04.2009**(46) Дата публікації відомостей про видачу патенту та номер бюллетеня: **10.04.2009, Бюл. № 7**(72) Винахідники:
Поспєлов Сергій Вікторович (UA), Самородов Віктор Миколайович (UA)(73) Власник:
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ, вул. Сковороди, 1/3, м. Полтава, 36003

(54) Назва корисної моделі:

СПОСІБ ПОДОВЖЕННЯ ТЕРМІНУ ВИКОРИСТАННЯ МЕДОНОСНОГО ФІТОЦЕНОЗУ

(57) Формула корисної моделі:

Спосіб подовження терміну використання медоносного фітоценозу, що включає сумісну сівбу та вирощування ехінацеї пурпурової (*Echinacea purpurea* (L.) Moench) та ехінацеї блідої (*Echinacea pallida* (Nutt.) Nutt.), який **відрізняється** тим, що для медоносних цілей використовується отава ехінацеї пурпурової.

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 40320

(13) U

(51) МПК (2009)

A01G 7/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПОДОВЖЕННЯ ТЕРМІНУ ВИКОРИСТАННЯ МЕДОНОСНОГО ФІТОЦЕНОЗУ

1

2

(21) u200714648

(22) 24.12.2007

(24) 10.04.2009

(46) 10.04.2009, Бюл.№ 7, 2009 р.

(72) ПОСПЕЛОВ СЕРГІЙ ВІКТОРОВИЧ, UA, САМОРОДОВ ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ, UA

(73) ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ, UA

(57) Спосіб подовження терміну використання медоносного фітоценозу, що включає сумісну сівбу та вирощування ехінацеї пурпурової (*Echinacea purpurea* (L.) Moench) та ехінацеї блідої (*Echinacea pallida* (Nutt.) Nutt.), який відрізняється тим, що для медоносних цілей використовується отава ехінацеї пурпурової.

Корисна модель відноситься до сільського господарства і може знайти застосування в рослинництві, бджільництві, кормовиробництві, для створення та використання фітоценозів медоносного напрямку.

Відомий спосіб використання фітоценозу шляхом сумісної сівби та вирощування ехінацеї пурпурової (*Echinacea purpurea* (L.) Moench) та ехінацеї блідої (*Echinacea pallida* (Nutt.) Nutt.) з подальшим їх застосуванням як медоносних культур на протязі періоду цвітіння [див. патент України на корисну модель №28024 від 26.11.2007р].

Для цього насіння ехінацеї пурпурової та ехінацеї блідої сіють у суміші навесні із рекомендованою нормою висіву, після отримання сходів забезпечують догляд за рослинами, а використання фітоценозу, здійснюється, починаючи із другого року вегетації.

Період ефективного використання медоносного фітоценозу з ехінацеї пурпурової та ехінацеї блідої складає 80-90 днів. Його розпочинають використовувати у першу декаду червня, а закінчують у другій - третій декаді серпня. Після закінчення цвітіння подальше використання медоносних властивостей фітоценозу в осінній та пізньоосінній період не можливе.

Задача, на рішення якої спрямована корисна модель, полягає у підвищенні ефективності використання медоносного фітоценозу.

Вона досягається за рахунок скошування надземної маси після масового відцвітання ехінацеї пурпурової. За рахунок цього спостерігається подальше відростання та повторне цвітіння ехінацеї пурпурової, що робить фітоценоз цінним джерелом нектару та пилку в осінній та пізньо-осінній період.

У медоносному фітоценозі, створеному на основі двох видів ехінацеї - ехінацеї пурпурової та ехінацеї блідої, першу хвилю цвітіння створює ехінацея бліда. Її цвітіння розпочинається на початку червня і закінчується через 30-40 днів. В подальшому фітоценоз не втрачеє своєї функціональності за рахунок цвітіння ехінацеї пурпурової, яке триває 50-60 діб.

Біологічною особливістю ехінацеї пурпурової є її здатність після скошування (зрізання) відростати та повторно зацвітати [див. Самородов В.Н., Попспелов С.В. Эхинацея в Украине: полузвековой опыт интродукции и возделывания. - Полтава: «Верстка», 1999. - 52 с]. Саме це і було використано нами для розробки пропонованого способу.

U 40320 (11) UA (13)

Таблиця

Річний цикл використання медоносного фітоценозу

	Червень			Липень			Серпень			Вересень			Жовтень		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
За пропонованим способом															
Цвітіння	X	X	X	X	X	X	X	X	X						
Збирання										X					
Відростання отави										X	X	X	X	X	
Цвітіння отави													X	X	X
За прототипом															
	X	X	X	X	X	X	X	X	X						

Із наведених в таблиці даних можна зробити висновок, що при використанні фітоценозу за прототипом його термін використання становить 90 днів. В той же час, за пропонованим нами способом, термін використання подовжується на 30-40 днів, що робить фітоценоз цінним осіннім та пізньо-осіннім медоносом.

Способ здійснюється наступним чином. В перший рік створення медоносного фітоценозу сіють ехінацею пурпурну та ехінацею бліду у суміші, прямим висівом насіння у ґрунт. При цьому використовують рекомендовані для кожної конкретної природно-кліматичної зони строки сібі на норми висіву. Після отримання сходів проводять комплекс агротехнічних заходів, направлених на забезпечення росту і розвитку рослин у перший рік їх вегетації. Весною другого та подальших років вегетації здійснюють необхідні заходи з догляду рослин. Після відцвітання ехінацеї пурпурової проводять скошування її надземної маси. За раху-

ном цього спостерігається подальше відростання та повторне цвітіння ехінацеї пурпурової. За рахунок цього період продуктивного використання пропонованого фітоценозу збільшується на 30-40 днів у порівнянні із прототипом.

Приклад. Необхідно збільшити термін використання медоносного фітоценозу. Для цього в перший рік культивують ехінацею пурпурову та ехінацею бліду прямим висівом суміші їх насіння у ґрунт. Після отримання сходів здійснюють комплекс агротехнічних заходів, які забезпечують продуктивний ріст і розвиток рослин у перший рік вегетації. На другий і подальші роки рослини ехінацеї блідої починають цвітіння на початку червня, і з цього моменту можна використовувати створений фітоценоз для потреб бджільництва. Після масового цвітіння ехінацеї пурпурової проводять її скошування. Унаслідок цього вона повторно зацвітає, за рахунок чого збільшується термін використання медоносного фітоценозу.